

EDITORIAL

Madalum nga krisis kag masingki nga mga paghimakas sining nagligad nga tuig

Mas nga nag-grabe sining nagligad nga tuig 2025 ang krisis sa ekonomiya kag pulitika sang nagahari nga sistema, labi nga nagasingki ang pagpasilabot militar sang imperyalistang US kag mas nag-grabe ang sosyal nga kahimtangan sang mayoriya sang pumuluyo. Kadungan sini, nagsingki ang paghimakas batuk sa korapsyon kag pasismo sang rehimen US-Marcos.

Lubos-lubos na ang bangaan sang mga nagahari nga sahi, partikular sa bunggo-anay sang magkaribal nga hubon Marcos kag Duterte. Ginpasaka sang Manubo nga Kupulungan sadtong Pebrero ang kaso nga impeachment batuk kay Sara Duterte, apang naguot ang kaso sang bangaan mismo kay Ferdinand Marcos Jr sa pag-hearing sa Senado. Sadtong Marso, nakigbuligay si Marcos sa Interpol sa pag-aresto kag pagbilanggo sa The Netherlands sa anay presidente nga si Rodrigo Duterte tungod sa mandamyento sang International Criminal Court. Didto siya bistahon sa mga krimen sa katawhan tungod sa mada-muan nga pagpatay sa "war on drugs."

Ginhiwat sadtong Mayo ang eleksyon sa senado, kongreso kag lokal nga gobyerno. Barahubal ang dinayaay kag manipulasyon sang resulta. Ginalaragway sini ang banggi-anay kag ako-modasyon sang lain-lain nga hubon sang nagahari nga sahi, kag pagpasilabot sang imperyalistang US. Samtang nagapabilin ang

bug-os nga suporta sang US kay Marcos, ginapwesto naman sini ang iya mga reserba nga kabayo para sa pagdalagan sa 2028.

Wala sang tupong ang pagpasilabot militar sang US sa bug-os nga tuig. Sa pakigkunsabuhay sa rehimen Marcos kag gamit ang Armed Forces of the Philippines (AFP), ginbuksan

ang bag-o nga mga base kag pasilidad militar. Nagbutang ang US sang dugang nga mga armas pang-gyera sa Pilipinas. Wala puas ang ginapati-gayon nga pagpanulsol nga mga ehersisyo militar sa sulod kag palibot sang South China Sea, sa kahalitan sang mga mangingisda nga Pilipino.

Mas nagsingki ang bunggo-anay sang mga nagahari nga sahi pagkatapos nga mabuyagyag ang mga dalagko nga kaso sang korapsyon kag ngot sa maanomaliya nga mga *flood control project* kag kontrata sa mga proyektong pang-imprastruktura. Naglupok ang kaakig sang pumuluyo sa binukid nga kwarta nga ginbula ni Marcos kag sang mga korap nga opisyal sang gobyerno.

Nagragasa sa bug-os nga pungsod ang malapad nga kahublagan protesta batuk sa korapsyon kag bukrata kapitalismo. Sa sulod sang duha ka bulan halin Septyembre, tayuyon ang mga *walkout* kag rali sang mga estudyante sa lain-lain nga kampus. Natukod ang mga malagpad nga alyansa sang mga pwersa kontra-korapsyon sa lain-lain nga sektor kag lugar, bisan pa may pila ka pwersa nga hungod nga ginapalayo ang kaakig sang pumuluyo kay Marcos.

Sa tunga sang pagtilaw nga tabunan ang papel sang Malacañang sa mga anomaliya paagi sa palagwaon nga "imbestigasyon," ginbuyagyag sang mga imbolbado sa korapsyon nga mismo si Marcos

Lapnagon ang panawagan para sa ₱1,200 nga inadlaw nga minimum

Ginpabaskog ang mga likom nga rebolusyonaryong organisasyon masa sa kasyudaran sang mga mamumugon, mangunguma, pamatan-on, manunudlo, mga artista, syentista, mga doktor, nars kag mamumugon pang-

Sa atubang sang nagasingki nga krisis sang nagahari nga sistema, kag sa pundasyon sang kahublagan panadlong, ginapanan-aw sang Partido ang labi pa nga pagbaskog kag pagsulong sang demokratikong rebolusyon sang banwa sa maabot nga mga tuig. Determinado ang Partido nga pamunuan ang malapad nga masa sa pagsulong sang malawigon nga inaway banwa kag pag-agum sang mga kadalag-an sa bug-os nga pungsod. **AB**

 ANG Bayan Tuig LVI No. 24 Disyembre 21, 2025 Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.	Kaundan Editorial: Madalum nga krisis kag masingki nga paghimakas sang nagligad nga tuig Mga aksyon sang BHB sa Negros kag Samar Untat-lupok sa Paskwa kag Bag-ong Tuig sang PKP Tayuyon nga konsolidasyon sa Negros Paghimakas sang mga mamumugon Hangkat sang CNL para sa hustisya Kunsabuhay sang burgesya kumprador kag burukrata Sa malip-ot nga pulong Paghimakas para sa tawhanon nga kinamatarung Ika-3 ka tuig nga pagtaliwan ni Ka Joma MSP-NCR, naglunsar sang asembliya Mga mangunguma kag tumandok, ginpalayas Adlaw sang mga migranteng mamumugon Brutalidad sang militar kag pulis Aregluhanay sang pondo nga “pork” sa badyet 2026 Kahalitan kag kagamo sang gyerang imperyalista Indi malutos ang rebolusyon sa India
Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Plipinas	
 ang.bayan@cpp.ph	

Mga aksyon sang BHB sa Negros kag Samar

Lima ka armado nga aksyon ang ginlunsar sang mga yunit sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa isla sang Negros kag Samar sang nagligad nga mga semana. Lakip sa mga ini ang pagtarget sang mga aset paniktik sang militar kag naga-operasyon nga mga pulis.

Sa Negros Occidental, napatay si Police Senior Master Sergeant Rommel Aguilar sang nagpalukpanay ang mga pulis sa isa ka tim sang BHB-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command). Nakumpiskar sa iya ang isa ka 9mm nga pistola kag mga bala. Nasugata sang BHB ang grupo sang mga pulis sa Purok 5, Barangay Lagaan sa Calatrava sadtong Disyembre 7. Nagapaatras sadto ang mga Pulang hangaway halin sa aksyon militar batuk kay Mando Ugdiman, isa ka aset paniktik sang militar, sa Sityo Tagda, Barangay Dolis. Nakumpiskar kay Ugdiman ang isa ka .45 pistola, mga bala kag iban pa nga gamit sa inaway.

Sadtong Disyembre 13, patay ang aset paniktik nga si Amay Jimenez sa Sityo Makilo, Barangay Camansi, Kabankalan City sa operasyon sang BHB-Southwest Negros

(Armando Sumayang Jr Command). Imbolbado si Jimenez sa pagtudlo sa lokasyon kag pagplano sa pagpatay sadtong Nobyembre 2022 sa utod niya nga lider mangunguma nga si Joseph Jimenez kag konsultant pangkalinong sang National Democratic Front of the Philippines nga si Ericson Acosta. Isa pa ka aset paniktik ang ginsilutan sa Sipalay City sadtong Disyembre 4.

Dalayawon nga depensa

Sa Samar, duha ka soldado sang Intelligence Service of the AFP (ISAFP) kag Military Intelligence Battalion (MIB) sa idalum sang 8th ID ang napatay sa armadong engkwentro sa BHB-Western Samar (Arnulfo Ortiz Command) sa Barangay Babaclayon, San Jose de Buan. Natabo ang inaway ala-1:32 sang kaagahon sadtong Disyembre 3.

Suno sa report sang BHB, duha ka hangaway sini ang yara sa komunidad para konsultahon ang masa nga nahalitan sang militarisasyon sang mga soldado. Indi magnubo sa 20 ka tropang militar ang tatlo ka adlaw na nga naga-operasyon sa amo nga komunidad sang adlaw nga ini.

Ginpalibutan sang mga operatibang paniktik sang militar ang balay nga ila gina-tineran kag pilit sila nga ginapasungka. Sa atubang sini, ginseguro sang mga Pulang hangaway ang kaluwasan sang mga sibilyan, kag luwas nga ginpaguwa sa balay ang bug-os nga pamilya. Ginpalukpan sang isa ka Pulang hangaway ang mga soldado nga ila ginkakibot. Sa mismo atubang sang mga kaaway naghapa ang Pulang hangaway samtang nagapalupok sang iya dala nga pusil. Agud makapalayo, naglumpat ang duha ka Pulang hangaway pa-guwa sa balay samtang ginapalukpan sang kaaway. Napilasan ang isa sa mga hangaway. AB

Untat-lupok sa Paskwa kag Bag-ong Tuig, gindeklarar sang PKP

Nagdeklarar sang apat ka adlaw nga untat-lupok ang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) bilang pagpakig-isa sa mga tradisyunal nga pagsaulog sang masang Pilipino. Ginmanduan sang Komite Sentral sang Partido ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga ipatuman ini halin 00:00 sang aga sang Disyembre 25 tubtob 23:59 sang gab-i sang Disyembre 26 kag halin 00:00 sang aga sang Disyembre 31 tubtob 23:59 sang gab-i sang Enero 1, 2026.

Suno sa pamunuan sang Partido, paghatag ligwa ang untat-lupok sa mga simple nga pagsaulog sang mga Pilipino sa atubang sang malala nga sosyal nga kahimtangan kag pang-ekonomiya sa idalum sang rehimen Marcos. Higayon man ini sang rebolusyonaryong kahublagan, kaupod ang pumuluyo, agud saulogon ang ika-57 nga anibersaryo sang Partido sa Disyembre 26.

Sa pagpatuman sang untat-lupok, ginmanduan sang Komite Sentral ang mga yunit sang BHB nga aktibo nga magdepensa ilabi na sa atubang sang

pagpanalasa sang wala-untat nga mga operasyon kombatan sang Armed Forces of the Philippines (AFP). Dapat kuno hugot nga makigbuligay ang mga yunit sang BHB sa masa para mapatuman ini. "Dapat man sila nga pirme nga handa nga magmaniobra ukon maglunsar sang kontra-atake sa panahon nga kinahanglanon sang kahimtangan," suno sa Komite Sentral.

Gilayon nga gin-kontra sang AFP kag Department of National Defense ang isa ka bahin nga untat-lupok sang Partido kag hukbo sang banwa. Suno sa Partido, ang pahayag nga ini sang

mga tinawo sang rehimen Marcos nagapamatuod sa uhaw-sa-dugo nga kinaiya sang iya armadong pwersa kag plano nga gamuhon ang malinong nga mga pagsaulog sang masang Pilipino.

"Wala sang iban nga luyag nga iregalo si Marcos sa pumuluyo sa maabot nga mga tradisyunal nga pagsaulog kundi bala kag bomba sa pagmando sini sa AFP kag mga pulis nga maglunsar sang wala-untat nga mga operasyon kombatan sa kaumhan," suno kay Marco Valbuena, opisyal sa impormasyon sang Partido.

Samtang, ginbatikos sang Partido ang ginapalapnag sang Philippine Army nga paglapas sang BHB sa untat-lupok sa inaway nga natabo sa Northern Samar sadtong Disyembre 15, bisan pa nga indi pa ini sakop sang deklarasyon. AB

Kahublagan Panadlong: Tayuyon nga konsolidasyon sang Partido kag BHB sa Negros

Sa tunga sang maid-id nga operasyon militar, nagapanikasog ang rebolusyonaryong kahublagan sa Negros sa pagsulong sa kahublagan panadlong. Tayuyon ini nga nagatinguha nga konsolidahon ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) kag ang Partido. Nagahiwat ini sang kolektibo nga mga pagtuon sang lebel-lebel nga kurso sang Partido kag mga paghanas militar.

Sang sini lang, ginhiwat sa isla ang intermedyang kurso sang Partido sa “staggered” ukon parte-parte nga pamaagi. Gintambungan ini sang mga kadre kag opisyal militar. Luwas nga natapos ang bug-os nga kurso nga naglawig sang kabug-osan nga 54 ka oras. Unod sang pagtuon ang dugang nga mga prinsipyong ubay sa pagpapagsik sang hilikuton masa kag pagpatuman sang mga rebolusyonaryong hilikuton sa balayon sang kahublagan panadlong.

Madinalag-on man ang pagtapos sang mga kadre kag opisyal sang BHB sa pagtuon kag paghanas sa ginpalip-ot nga kurso sa hilikuton paniktik. Tatlo kag tunga sa adlaw, lakip na ang praktikum, ang gindugay sang paghanas. Ang resulta sang praktikum nadesisyunan sang kumand nga himuon nga opisyal nga mga plano sa mga igalunsar nga taktikal nga opensiba sang BHB.

"Dugang ini nga ihibalo teoritikal nga pagtuon kag paghanas sa madinalag-on nga hilikuton militar ilabi na ang paglunsar sang taktikal nga opensiba," suno kay Ka Marco, lider sang platoon.

"Dapat nga mahatagan sang hustisya ang mga biktima nga mga kaupod kag masa halin sa grabe nga pasismo sang kaway...kinahanglan nga makakumpiskar sang bala kag armas halin sa berdugo kag pasistang AFP, PNP kag paramilitar kag ipaarmas sa mga bag-ong rekrut nga Pulang hangaway" suno sa iya.

"Tuman ka luto subong ang kahimtangan pangpulitika. Dapat sabton sang Partido ang iya papel sa pagpamuno kag himuon sang Hukbo ang sentral nga katungdanan sini paagi sa madinalag-on nga taktikal nga opensiba kadungan sa masingki nga kaakig sang pumuluyong Pilipino tuhay sa pagpangkawkaw sang estado sa kaban sang banwa," suno kay Ka Myra, instruktur sa pulitika.

"Dapat mabaskog nga pabagtingon ang lingganay sang rebolusyonaryong kahublagan sa lapnagon nga opensiba kag

nagalanog nga lupok sang mga armas sang Bagong Hukbong Bayan sa kaumhan kadungan sa lapnagon nga protesta sang masa sa mga kadalanan sa kasudaran," suno sa iya.

CBA sang Wyeth-Nestle kag unyon. Pormal nga napasira sang Wyeth Philippines Progressive Workers Union ang CBA sini sa Wyeth-Nestle Philippines sadtong Disyembre 9. Madinalag-on nga nagiit sang unyon ang dugang-sweldo nga ₱6,000 sa masunod nga tatlo ka tuig. Naa-gum man sang unyon ang ₱30,000 signing bonus kag mga benepisyo nga ginpakigbato nila sa ululupod nga paghulag.

Protesta sang mga mamumugon sang Gardenia kag Philfoods. Nag-aksyon ang mga mamumugon kag unyon sang Gardenia Bakeries Phils Inc kag Philfoods Fresh Baked Products Inc sa pabrika kag sa guwa sang Laguna International Industrial Park (LIIP) sa Biñan, Laguna sadtong Disyembre 19. Nagapanawagan sila sang dugang-sweldo, benepisyo kag pag-untat sa pag-atake sa mga myembro sang unyon.

Mga marinong gin-deport sang US, ginasukot ang DFA kag mga manning agency. Pagkatapos nakaagum sang arbitrario nga deportasyon sang US, ginagiit sang mga marinong Pilipino ang ila kinamatarung, kag ginsukot ang DFA kag mga manning agency. Sa dayalogo sadtong Disyembre 12, nagpangako ang opisyal sang DFA nga padasigon ang pagproseso sang bag-o nga pasaporte sang apektado nga mga marino, bulig para mag-apelar sa pagkanselar sang visa kag kakason ang balayran angot diri.

Pag-respeto sa mga kinamatarung sa pagtrabaho, gingiit sang Wipro Cebu. Naglunsar sang silent protest ang mga empleyado sang Wipro Philippines sa Cebu kadungan sa pakig-dayalogo sang mga tiglawas nila sa kumpaniya kag DOLE sadtong Disyembre 1. Ginreklamo sang mga empleyado ang sampaw-sampaw nga mga paglapas sang kumpaniya sa ila kinamatarung sa pagtrabaho. Mayor nga reklamo nila ang indi makatarungan nga plano sang Wipro Cebu nga ipaidalum ang 400 ka empleyado sa "floating status" sugod sadtong Disyembre 15.

Mga Pilipinong mamumugon sa Taiwan, nagboto para magwelga. Nagboto sadtong Disyembre 1 para magwelga ang kababaehan nga mamumugon Pilipino sa Taidoc Technology Co. Ltd. batuk sa paglapas sang kumpaniya sa mga layi sa pagtrabaho. Lakip sa mga paglapas ang pilit nga pagpatinlo sa pabrika, estrikto nga patakar sa dormitoryo, kag indi makatarungan nga mga balayran. ini ang pinakauna nga welga sang unyon.

Pagpanday sang sosyal nga konsensya kag pakig-isa para sa hustisya kag kamatuoran

Nagtingkad sining mga nagligad nga bulan ang lapnagon nga partisipasyon kag pakigbahin sang mga tawong simbahan, lider-relihiyoso kag layko sa mga demonstrasyon batuk sa grabe nga korapsyon sang rehimen Marcos. Bisan nagapabilin nga konserbatibo ang Simbahan, ang tingog kag tindog sini ang indi mabalewala nga naka-engganyo sa linibo ka nagpakigbahin sa kahublagan sang pumuluyo kontra-korapsyon.

Sa tunga sini ang rebolusyonaryong paghimakas sang mga myembro sang Christians for National Liberation (CNL) nga bag-as sang paghimakas sang pumuluyo nga mga Kristyano. Laki ini sa mga ginpaambit nanday Ka Lila kag Ka Mingol, mga bag-ong pili nga opisyal sang CNL, sa pagpakig-estorya sang Ang Bayan.

Dako ang impluwensiya sang Simbahan kag iban pa nga relihiyosong grupo sa isa ka pungsod kaangay sang Pilipinas nga mayoriya Katoliko, pagpaambit ni Ka Mingol.

"Ginakabig sila nga tagpamaba sang hustisya kag kamatuoran," siling nila. Nagapa-engganyo sa mga pamilya kag komunidad ang pagpakigbahin sang simbahan kag relihiyoso sa mga hublag protesta tungod talaksan sila sang *moral legitimacy* ukon pagka-matarong, sa mata sang madamo.

Suno naman kay Ka Lila, ginatudlo sa mga tawong simbahan kag tumuluo ang pagkabalaka para sa isigkatawo, ang pagkatampad sa pagbulig sa kada isa, agud maghulag para sa kamatuoran kag pagkatampad ilabi na sa atubang sang grabe nga pag-antus kag kalamidad. "Indi mabaton ang sistematiko nga pagpangawat sang rekursong dapat gintalana sa mga pinakanagakinahanglan,"

Apang sadtong Nobyembre 30, nagtingkad ang magkatuhay nga tindog sang Simbahan sa panawagan sang pumuluyo. Nakita ini sa nangin hulag sang Iglesia ni Cristo kag mga lider sang Catholic Bishop's Conference of the Philippines. Sa mga higayon nga ini, nagpanawagan ang CNL nga wala-kompromiso nga manindugan kag maghulag

santo sa hustisya, kamatuoran, kag pagkatampad, kag mag-guwa sa bangga sang mga nagahari nga sahi kag mga pamilya nga nagabenepisyo sa burukrata-kapitalismo.

"Ang isyu sang korapsyon sa *flood-control projects* isa ka gamay nga bahin lang sang lapnagon kag sistematiko nga korapsyon sang reaksyonaryong gobyerno," suno kay Ka Lila. Indi lang ini bahin sa bangga sang pipila kundi tuhoy sa burukrata kapitalismo ukon pagpanghimulos nga nagakatabo sa pagpadalagan sang gobyerno bilang negosyo, ang paghugakom sang maggad sang mga yara sa poder."

"Ginasikway sang CNL ang naratibo nga sa duha ka nagabanggaan nga kampo lang dapat matunga ang pagdampig, tungod pareho dapat manabat kaupod sang iban pa nga mga imbolbado sanday Marcos Jr kag Sara Duterte," siling naman ni Ka Mingol.

Bisan magkatuhay ang mga ginahambal sang mga lider-simbahan tuhoy sa korapsyon, suno kay Ka Lila, maathag sa CNL ang lapnagon nga kaakig diri sang masang relihiyoso.

"Hangkat sa mga lider sang simbahan nga mangin huwaran sang pagkamapainubuson kag dayalogo," pagpadayon ni Ka Mingol. Nagapanawa-

gan man siya sa mga manubo nga lider - mga obispo, pari, pastor, ministro, kag mga lokal nga lider—nga indi mangin tigsunod lang sang opisyal nga linya, ilabi na kon lapas ini sa mga natun-an nila tuhoy sa hustisya. "Tigprotektar sila sang panong, indi tigpangpin sang gahum ukon maghipos sa atubang sang kalainan. Dapat nila hormahon ang konsensya sang pakighiusa agud makigbahin sang may panindugan indi lang bilang myembro sang bloke kundi bilang mga responsable nga mga indibidwal sang katilingban."

Kaangay sang nagligad, tuman ka dako sang papel sang Simbahan sa pagorganisa kag pagpamuklat sa pumuluyo para sa hustisya kag pagbag-o sosyal, suno kay Ka Mingol. Malahalon nga wala-untat nga pabaskugon ang kubay para sa demokratikong rebolusyon sang banwa. Suno sa iya, determinado ang CNL nga pangibabawan kag madaog ang mga mabug-at nga hangkat sang konserbatismo, *self-preservation* (para sa pangkaugalingon nga interes) kag *Red-tagging* agud lab-uton ang bag-ong kapagsik sang pagpalapad sang kubay sang mga rebolusyonaryo sa mga tawong relihiyoso.

Ginapaathag sang CNL nga agud masikway ang burukrata kapitalismo, kinahanglan sang rebolusyonaryong paghulag. Isa ini sa nagapukaw kag nagahugpong sa balatyagon, ilabi na sang malapad nga kubay sang relihiyosong pamatan-on. Makita sa ila ang kapagsik sa pagpakigbahin sa mga hublag-protesta tubtob sa armadong paghimakas sa kaumhan. Ginakampanya sang CNL sa mga tawong-simbahan ang rebolusyonaryong programa sang National Democratic Front: ginapakita nga may alternatibo nga sistema sang pagdumala nga nagaserbe sa demokratikong interes sang masa. AB

Kunsabuhay sang burgesya kumprador kag burukrata kapitalista sa sistematikong korapsyon

Sining nagligad nga mga bulan, nabuyagyag ang sistematikong korapsyon kag barahubal nga pagpangawat sa pondo sang banwa sang mga yara sa poder. Halin sa maanomaliya nga proyektong imprastruktura kag *pork barrel*, "unprogrammed appropriation" kag "allocables" sa pungsodnon nga *budget*, nangin maathag ang papel sang burukrata kapitalismo sa ginaagum nga indi maagwanta nga pag-antus kag kapigaduhon sang pumuluyo.

Sa idalum sang nagaluntad nga sistema, wala lang ginagamit sang mga burukrata kapitalista ang ila pusi-syon para maghugakom sang manggad, nagahimo man sila sang mga layi kag nagapatuman sang mga patakarang nagaserbe sa ginapaboran nila nga mga dalagko nga burgesya kumprador kag dumuluong kapitalista. Sa proseso nga ini, dugang sila nga nagahugakom sang manggad.

Sa sulod sang masobra tatlo ka tuig sang rehimen US-Marcos, nagamyenda kag nagpatuman ini sang indi magnubo sa 15 ka layi para sa kawat-hayan kag benepisyo sang mga burgesya kumprador kag dumuluong kapitalista. Lakip diri ang mga layi para sa pagbuhin sang buwis sang mga korporasyon, pagpahanugot sa mga kumpanya nga 100% magpanag-iyang sang mga esensyal nga industriya sang pungsod kasubong sang telekomunikasyon, paluparan, kag *renewable energy*. Dugang diri ang pagpahanugot sa pag-angkon kag paggamit sang mga duta sang Pilipinas nga tubtob 99 ka tuig. Ginpadasig kag ginpahapos man sang rehimen ang pagproseso sa aplikasyon sang mga dumuluong nga nagapangapital sa pungsod.

Kalakip sanday Manny Villar, Enrique Razon kag Ramon Ang sa mga burgesya kumprador nga tuman nga nagmanggaranon sa idalum sang rehimen US-Marcos. Sila nga tatlo man ang yara sa likod sang pinakadalagko nga partido pulitikal sa pungsod. Ginauyatan ni Razon ang National Unity Party, si Villar ang Nacionalista Party kag si Ramon Ang ang Nationalist

People's Coalition. Kontrolado nila ang yara sa 42% sang mga senador, 27% sang mga kongresista kag 33% sang mga gobernador.

Pribatisasyon bilang kabahin sang sistematiko nga korapsyon

Pila sa ginakuhaan sang manggad sang mga dalagko nga burgesya kumprador ang pribatisasyon sang mga serbisyo, imprastruktura kag negosyo pangpubliko. Isa sa pamaagi para makakuha sang proyekto paagi sa Unsolicited Proposal (UPS) sang Public-Private Partnership Code of the Philippines (2023). Sa idalum sang layi, mas ginapabaskog ang gahum sang pribadong sektor nga pilion kag magdumala sang mga proyekto nga luyag sini nga kontrolon.

Sa idalum sang PPP, nagahatag ang gobyerno sang "garantiya" halin sa pondo sang banwa agud maseguro nga madayon ang proyekto. Ang gobyerno man ang magasalo kon maputo ang proyekto.

Ang San Miguel Corporation (SMC) ni Ramon Ang, ang isa sa nakabenepisyo sang husto sa PPP. Nakuha sang SMC ang pila sa mga dalagko nga proyekto sini paagi sa UPS. Lakip diri ang New Manila International Airport (NMIA), MRT 7, Cavite-Batangas Expressway, kag Pangasinan Link Expressway. Tungod sa kunsabuhay ni Ang kag sang rehimen Marcos, madasig nga nakuha sang SMC ang kontrata sa pag-opereyt kag pagdumala sa nagapanguna nga paluparan sang pungsod kag sa higante nga proyekto sa Navotas Bay Reclamation

Project. Kalakip sa proyekto ang pagtukod sang *business district* kag *expressway* pakadto sa NMIA. Nakuha man ang kumpanya sang napulo ka tuig nga *tax holiday* para sa konstruksyon sang NMIA.

Sa pihak sang pagkaguba sang kapalibutan kag palangabuhian sang pumuluyo tungod sa mga proyektong imprastruktura sang SMC, wala ini sang salabton sa mga paglapas sa layi kag tawhanon nga kinamatarung. Samtang nagakamal sang manggad gamit ang pondo sang pumuluyo, ginatamasa sini ang proteksyon sang mga burukrata-kapitalista, nga nagabenepisyo man sa mga negosyo sini. Hilway nga magamit man sang SMC ang pulis, militar, lehislatura kag mga korte agud protektaran ang interes sini. Ginapatingkad sang kunsabuhay nga ini ang grabe nga korapsyon sa sistemang burukrata kapitalismo.

Sa idalum sang pribatisasyon, ang dumuluong kapitalista kag lokal nga burgesya kumprador ang nagadikta sa kon ano-ano nga bahin sang ekonomiya ang bubuan sang pondo, paano kag para kay sin-o ang kauswagan. Sa padayon nga pagduso sang rehimen US-Marcos sa pagpribatisa sang mga nabilin nga mga pangpubliko nga serbisyo, korporasyon kag imprastruktura, mas labi lang nga nagakalubong sa kumunoy sang kaimolon ang pumuluyo samtang mas nga nagamanggaranon kag nangin sakon ang mga burgesya kumprador kag burukrata kapitalista.

AB

MGA PAGLAPAS SA TAWAHANON NGA KINAMATARUNG

(DISYEMBRE 1, 2024 – DISYEMBRE 1, 2025)

239,357665

ISIP SANG MGA BIKTIMAISIP SANG MGA KASO

403123430621

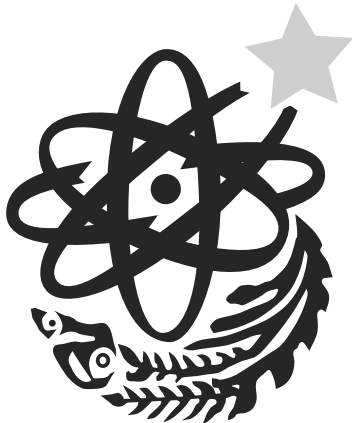
PAGPATAYPAGPANGKASTIGOPAG-ABDAKTORTYURPAGPANGPWERSA

113737,64512,187

PASLAW NGA PAGPATAYPAG-ARESTO KAG DETENSYONPWERSA NGA PAGPABAKWIT KAG DISLOKASYONPAGPAHOG, PAGPANG-IPIT, INTIMIDASYON

Ispesyal nga Report:
Kadungan sang lapnagon nga korapsyon: Rehimen US-Marcos, padayon ang pasistang pagpangsumpo sa pumuluyo

<https://philippinerevolution.nu/>

Celine
Manlimbasog

ang bag-o nga tagpamaba sang NDF-Eastern Visayas.
Ang pagtalana sa iya kabahin sang ginpapagsik nga hilikuton sa propaganda sang rehiyon.
Liwat man nga ginpaguwa ang Larab, rebolusyonaryong pahayagan sang rehiyon.

50 ka tuig
na ang Liga ng Agham para sa Bayan sa maabot nga Disyembre 26.

₱24.81 MILYON
pondo nga ginpaguwa sang SSS nga pensyon sadtong 2024 ginpangalan sa patay nga mga myembro sini. ₱13.19 milyon naman ang gingasto sini para sa 143,424 tissue paper roll ukon ₱92.00/roll.

400,000
sibilyan ang ginbakwit halin sa dulunan sang Thailand kag Cambodia tungod sa paglupok sang gyera sa tunga sang 2 ka pungsod. Lakip sa ila ang 118 ka manunudlo nga Pilipino.

ginpasaka ni Marcos Jr sa sweldo sang MUP (military and other uniformed personnel) agud labi nga patambukon ang soldado kag pulis, samtang ginapaantus ang mga empleyado sang gobyerno, manunudlo kag mamumugon sa ospital sa manubo nga sweldo, nagakaatrasar nga mga benepisyo kag sobra-sobra nga pagpatrabaho.

20

dyip kag van nga iligal nga gin-impound sang LTO ang nabawi sang mga drayber sadtong Disyembre 10; ini nga mga salakyan gingamit sa protestang Baha sa Luneta 2.0 sadtong Nobyembre 30.

KAUPOD MADVI HIDMA
myembro sang Komite Sentral sang Communist Party of India-Maoist kag kumander sang PLGA gindakop kag hungod nga ginpatay sang pasistang rehimen Modi sadtong Nobyembre 18. Bantog siya sa mga madinalag-on nga mga taktikal nga opensiba sang PLGA.

Sa atubang sang pagpangsumpo sang rehimen Marcos

Nagahimakas ang mga Pilipino para sa tawhanon nga kinamatarung

Naga-ugyon ang mga Pilipino sa pagdumdom sa ika-77 nga Internasyunal nga Adlaw sang Tawhanon nga Kinamatarung sadtong Disyembre 10. Sa lain-lain nga bahin sang pungsod, linibo ang nagmartsa para itib-ong ang tawhanon nga kinamatarung kag batikuson ang rehimen Marcos sa wala-untat nga paglapas sini sa kinamatarung sang pumuluyo.

Ginpangunahan sang Karapatan kag Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ang mga hublag sa Manila kag 15 ka syudad kag probinsya. Nagpahayag sang suporta sa hublag ang International Coalition for Human Rights in the Philippines.

Sa Manila, linibo ang nagpakigbahin sa pagtipon kag programa sa Liwasang Bonifacio kag martsa padulong sa Mendiola. Magluwas sa mga organisasyon nga nakabase sa National Capital Region, nakig-isa sa protesta ang mga grupo halin sa Southern Tagalog. Ululupod nga panawagan nila "Tapuson ang pasista, korap, kag paantus nga rehimen US-Marcos Jr!"

Sadtong Mayo 2025, pormal nga ginpatuman sang rehimen Marcos ang National Action Plan for Unity, Peace, and Development 2025-2028. Nagserbe ini nga balayon sang ginpasingki nga pangpulitika nga pagpangsumpo sa pumuluyo. Nagapanguna nga ginapatuman ini sang National Task Force-Elcac.

Sa lista sang Karapatan, indi magnubo sa 11 ka milyon ka Pilipino ang nangin biktima sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sang mga pwersa sang estado sa idalum sang rehimen Marcos. Lakip sa ila ang mga biktima sang ekstra-hudisyal nga pagpatay, pilit nga pagkadula, arbitraryo nga pagaresto, pilit ukon peke nga pagpasungka, pata-rasak nga pagpaniro kag pangbomba, pilit nga pagbakwit kag pamahog, pagpanggamo kag panghadlok, lakip ang *Red-tagging*.

Nagapabilin nga nabilanggo ang indi magnubo sa 696 nga bilanggong pulitikal, 163 ginaresto sa idalum ni Marcos. Sa mga bilanggong pulitikal,

136 ang kababaehan, 93 ang mga tigulang na, kag 89 ang may balatian. May nabilanggo man nga 12 ka konsultant kag istap sang National Democratic Front of the Philippines para sa negosasyon pangkalinong.

Sa pagtapos sang protesta sa Mendiola, ginsunog sang mga grupo ang *effigy* nanday Marcos kag Sara Duterte nga ginalaragway bilang hari kag reyna sang pasismo kag korapsyon. Ginpakita sang *effigy* nga may dala nga armalayt sanday Marcos kag Duterte samtang nagapungko sa mga maleta nga simbolo sang korapsyon.

Amo man nga mga protesta kag aktibidad ang ginlunsar sa Baguio City, Tabuk City sa Kalinga, Mountain Province, Laoag City sa Ilocos Norte, Tarlac, Nueva Ecija, Bulacan, Legazpi City sa Albay, Naga City sa Camarines Sur, Iloilo City, Kalibo City sa Aklan, Roxas City sa Capiz, Bacolod City, Cebu City, kag Davao City.

Pagtib-ong sa tawhanon nga kinamatarung sang simbahan kag mga kongresista

Halin pa sa panahon sang anay rehimen Duterte, pinakamadugo ang rekord sang estado sa paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sa Mindanao. Pinaka-grabe ini sadtong ginpatuman ang layi militar sugod Mayo 2017 tubtob 2019.

Sadtong Disyembre 9-10, ginlunsar sa Davao City ang Mindanao Human Rights Summit. Gintambunang ini sang 242 ka delegado halin sa simbahan, subong man sang mga

abogado, tigpangapin sang tawhanon nga kinamatarung kag organisasyon masa sang Mindanao.

Sa ikaduha nga adlaw sang aktibidad, ginpatigayon ang pangkabugosan nga asembleya kag paglunsar sang Pakighiusa sa Anawim-Mindanao (Panaw-Mindanao). Ang bagong tukod nga grupo isa ka organisasyon nga ang katuyuan amo ang hatagan sang tingog kag hustisya ang mga biktima sang mga paglapas sang tawhanon nga kinamatarung sa Mindanao.

Sa Kongreso, liwat ginlunsar ang Mambabatas para sa Karapatang Pantao ukon Makatao Coalition sadtong Disyembre 9. Katuyuan sang koalision nga isulong ang mga layi nga magpangapin sa tawhanon nga kinamatarung. Una ini nga gintukod sang mga kongresista, lakip ang Makabayan Bloc, sadtong 2018 para pamatukan ang mga ekstra-hudisyal nga pagpamatay sang sadto rehimen Duterte. Sa subong ini ginapamunuan ni Rep. Leila de Lima.

Ikatatlo nga anibersaryo sang pagtaliwan ni Ka Joma, ginhanduraw

Ginhanduraw sang pamilya, abyan, mga kaupod, partido kag organisasyon sa lain-lain nga bahin sang kalibutan ang ikatatlo nga anibersaryo sang pagtaliwan ni Kaupod Jose Maria Sison sadtong Disyembre 16. Sa Pilipinas kag the Netherlands, naglunsar sang mga aktibidad bilang pagdumdom kay Ka Joma.

Sa the Netherlands, ginpaguwa ang pelikula-dokumentaryo nga *My Friend the Terrorist* sadtong Disyembre 13. Ginpangunahan ang aktibidad sang Jose Maria Sison Legacy Foundation, Friends of the Filipino People in Struggle kag lokal nga organisasyon sini nga Maya Solidarity.

Sa Pilipinas, ginhalad kay Ka Joma sang isa ka sanga sang Partido Komunista ng Pilipinas sa Rizal ang ginlunsar sini nga pagtuon sa Sandigan nga Kurso sang Partido sadtong Disyembre 16.

Sa Quezon City, ginpasidunggan si Ka Joma sang mga tsapter sang Artista at Manunulat ng Sambayanan sa ginpangunahan sini nga kilat nga rali sa University of the Philippines-Diliman sadtong Disyembre 17. Ginpatigayon ini sa tunga sang Lantern Parade, ang tuigan nga parada sang mga parol sa kampus nga ginakadto sang linibo ka tumalan-aw.

Magluwas diri, unod man sang rali ang nagahilapit nga ika-57 nga anibersaryo sang Partido sa Disyembre 26 kag ang panawagan sa pumuluyong Pilipino, ilabi na sa mga pamatan-on, nga magpakigbahin sa inaway banwa kag magpatapo sa Bagong Hukbong Bayan. **AB**

MSP-NCR, naglunsar sang asembliya

NAGTIPON ANG MASOBRA 20 ka myembro sang tsapter sang Makabayang Samahang Pangkalusugan-National Capital Region (MSP-NCR) sa isa ka sekreto nga lugar sadtong Disyembre 6 agud ilunsar ang ila pangrehiyon nga asembliya. Nagtambong diri ang mga mamumugon pang-ikaayong-lawas sa ospital, nars, doktor, *medical technologist*, dentista, kag mga estudyante sa medisina kag pagkarnars.

Ang asembliya gintuon sang MSP-NCR sa pagdumdom sa ika-47 nga anibersaryo halin sang gintukod ini sadtong Disyembre 6, 1978.

Sa pagtipon, ginpalig-on sang MSP-NCR ang panindugan para sa demokratikong rebolusyon sang banwa sa atubang sang sobrasobra nga pag-antus sang pumuluyong Pilipino. Suno diri, malahalon nga isahon ang kusog sang sektor pang-ikaayong-lawas sa paghimakas sang pumuluyo para sa pagpasulong sang rebolusyon.

Nahimo man sa asembliya ang 5-punto nga resolusyon para sa pagpabaskog sang paghimakas sini. Ginpaguwa ang resolusyon sa ginbantala nga ispesyal nga isyu sang pahayagan Ang Rebolusyonaryong Lunas.

Suno sa tsapter, malahalon nga okasyon ang pagtipon para sa konsolidasyon sang katapuan sang MSP. Naghatag ini sang ligwa para makapaambit ang mga myembro sang rebolusyonaryong eksperyensiya sa pag-organisa kag eksperyensiya sa paghatag-serbisyo sang MSP nga nagsabat sa panawagan nga magkadto sa kaumhan. Dugang sini, malahalon man nga tikang ang asembliya sa paghanda sa labi pa nga konsolidasyon sang MSP sa pungsodnon nga sakop.

Mga mangunguma kag tumandok, ginpalayas sa kaugalingon nga duta

PATARASAK ANG pagpang-agaw sang mga dumuluong nga kumpaniya kag dalagko nga burgesya kumprador sa duna nga manggad kag dutang ginpanubli sang mga tumandok kag mangunguma sa pungsod. Gamit ang pulis, militar kag ang mga korte, ginatapakan sang mga ini ang kinamatarung sang mga mangunguma sa duta, ginatapna ang ila pakigbato kag ginagamit ang layi para palayason sila sa kaugalingon nila nga duta.

Sa Sityo Marihangin, Barangay Bugsuk, Balabac, Palawan, ginkasuhan sang “squatting” ukon iligal nga pagpuyo sang siyam nga nagpang-agaw sang duta ang 282 ka residente nga tumandok sang sityo. Lakip sa ginkasuhan mga patay na kag mga bata. Sadtong Disyembre 17, nagsulong sa sityo ang ginsugo sang korte kaupod ang mga armado nga pulis agud magserbe sang TRO ukon *temporary restraining order* batuk sa mga residente.

Suno sa mando, indi pwede nga pungan ang pagsulod sa sityo sang mga manug-agaw sang duta sa sulod sang 20 ka adlaw. Suno sa mga residente, maathag nga may kahilabtan ang kaso nga ini sa plano sang San Miguel Corporation (SMC) nga agawon ang ila dutang ginpanubli. Pila ka tuig na nga ginapilit sang Bricktree Properties, subsidyaryo sang SMC, nga angkunon ang duta agud tukuran sang 25,000 ektarya nga imprastrakturang pangturismo para sa sobra ka mga manggaranon sa Balabac.

Sa Dupax del Norte, Nueva Vizcaya, duha ka beses nga ginmanduan sang korte ang pagbungkag sang barikada sang mga residente batuk sa Woggle Corporation. Sadtong Disyembre 10, madinalag-on nga napunggan sang mga residente kag tawong simbahan ang pagtilaw nga pagbungkag. Liwat nagsulong ang mga pulis sadtong Disyembre 12 para bungkagon ang barikada sang mga residente sa Upper Tacbao, Barangay Bitnong. Balos ini sang kumpaniya pagkatapos makita nga nasunog ang *excavator* sini sadtong adlaw nga ini.

Kabulig ang PNP Dupax Del Norte, ginpahog, gin-ipit, kag ginbastos sang mga ini ang mga nagabarikada kag ginguba ang ila mga gamit. Duha ka babaye nga residente ang ginbangaan sang mga tinawo kag ginpilit nga mag-uba. Gintayaan man sang pusil sang mga pulis ang mga residente sang igiit nila ang ila mga kinamatarung. Ginkawat man ang ila mga selpon kag ID sang nagtilaw ang mga residente nga i-dokumento ang kalakasan sa ila sang mga tinawo.

Pangkalibutanon nga Adlaw sang mga migranteng mamumugon, gindumdom sa Pilipinas kag sa iban nga pungsod

GINDUMDOM SANG lain-lain nga tsapter sang Migrante ang pangkalibutanon nga adlaw sang mga migranteng mamumugon sadtong Disyembre 18. Gindeklarar man nila ini bilang "Zero Remittance Day batuk sa korapsyon," isa ka adlaw nga dululungan nga indi magpadala sang kwarta ang mga migrante sa Pilipinas. Porma ini sang protesta sang mga migranteng mamumugon agud irehistro ang ila pagkunderar sa lapnagon nga korapsyon kag pagpasabat sa tanan nga imbolbado.

Nagpakigbahin sa kampanya ang mga tsapter sang Migrante sa Thailand, Hong Kong, Japan, Canada, France, Italy, Australia, South Korea, Germany, Middle East kag USA.

Naglunsar man sang protesta ang pila ka tsapter sang Migrante agud kundenaron ang mga pagpang-abuso kag diskriminasyon nga ginaagum nila bilang migranteng mamumugon.

Sa New Zealand, ginpanawagan sang Migrante-Aotearoa ang pagtapos sa sistema sang pagkahigot sang *work visa* sang migrante sa *employer*.

Sa US, nagprotesta ang Tanggol Migrante Movement (TMM) sa konsolado sang Pilipinas sa Chicago, California kag Washington agud ipanawagan ang paghilway sa mga Pilipinong imigrante nga gindetenir sang Immigration and Customs Enforcement (ICE). Gin-anunsyo man ang pagtukod sang Families of Filipinos in Detention, organisasyon sang mga himata, abyan kag mga sadto nadetiner sang ICE.

Sa Pilipinas, nagprotesta sa Mendiola ang mga myembro sang Migrante Philippines halin sa tsapter sini sa lain-lain nga probinsya. Nagpakigbahin sa protesta ang Concerned Seafarers of the Philippines, Samahan ng mga DH sa Gitnang Silangan, kag Kilusang Mayo Uno.

Brutalidad sang militar kag pulis sa Masbate kag Occidental Mindoro

SA MASBATE, gindakop, gintortyur antes hungod nga ginpatay sang 2nd IB ang isa ka Pulang hangaway sang Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Masbate sadtong Disyembre 13. Ang hangaway napilasan sa tiil kag nadakop pagkatapos sang isa ka inaway sa Barangay Pitogo, Cataingan sa adlaw nga ini. Ginpaidalum siya sa brutal nga pisikal nga tortyur tungod sa pagkapatay sang duha ka soldado sang 2nd IB sa inaway.

Samtang sadtong Disyembre 9, gin-aresto sang mga pulis sa kaso nga pagpatay kag pasibangod nga mataas nga opisyal sang BHB si Juanito Bultron. Siya residente sang Barangay Teresita, Cataingan nga may deperensya sa panghuna-huna. Ginpaguwa sang pulis nga nadakop siya sa Barangay Malibas, Palanas.

Sa Occidental Mindoro, gin-abdak kag gintortyur sang 76th IB si Dolores Mariano Solangon, 47 anyos nga babaye nga Mangyan-Iraya, sa Abra de Ilog, Occidental Mindoro sadtong Disyembre 2, ala-1:30 sang hapon. Ginhiyog siya sa isa ka puno kag ginpaidalum sa interogasyon tubtob alas-4:00 sang hapon.

Gindala siya sa bukiron nga erya kag liwat gintortyur tubtob alas-9:00 sang gab-i. Ginpakutkot man siya para sa kaugalingon nga lulubngan kag ginpahog nga patyon kon magpalagyo. Natabo ang pag-abdak kag pagtortyur kay Solangon pagkatapos sang isa ka engkwentro sang 76th IB sa BHB sa Sityo Balite, Barangay Lumangbayan sa Abra de Ilog sadtong Nobyembre 26.

Aregluhanay sang pondo nga "pork" sa badyet 2026, ginpinal sa bicam

AREGLUHANAY SANG TUNGAAY sang *pork barrel* sa badyet 2026 ang nalahad sa pumuluyo sa ginpatigayon nga bicameral conference committee (bicam) sang Senado kag Manubo nga Kapulungan. Bisan pa naka-livestream, indi matago sang mga Tigheimo sang Layi ang ila pagsantikanay sa kon ano-ano nga porma sang *pork barrel* kag pila ang mabilin nga badyet. Ginpinal sang *bicam* ang puno sang *pork barrel* nga badyet sadtong Disyembre 18.

Kuno ginbuhinan sang Senado ang badyet sang Department of Public Works and Highways sang ₱45 bilyon tungod sa *overpricing* pero ginbalik man sa *bicam* ang masobra katunga sang pondo. Gani, nagapabilin sa badyet ang kadam-an sang pondo nga "allocable" kag "non-allocable" kon diin nagakuha ang presidente, mga kongresista kag senador sang ila matag-kikbak.

Isa pa ka gin-areglo ang pagdugang sang pondo para sa Medical Assistance for Indigent and Financially Incapacitated Patients, *pork barrel* sang mga kongresista sa dagway sang "serbisyo pang-ikaayong-lawas." Ginpasakaan pa sang *bicam* ang alokasyon halin sa orihinal nga ₱49.2 bilyon padulong sa ₱51.64 bilyon, pondo nga dapat tani dugang sa badyet sang mga pangpubliko nga ospital.

Gin-areglo man sa *bicam* ang "LGU pork" ukon Local Government Support Fund nga halos gindoble sang Senado halin sa ₱20.2 bilyon padulong sa ₱38.1 bilyon. Ginbuhinan sang Senado ang pondo para sa mga benepisyo kag bonus sang mga empleyado para pahabukon ang pondo nga ayuda nga gina-uyatan sang mga lokal nga opisyal.

Ang mga alokasyon nga ini dugang sa nauna nga nakasugtan nga pondo nga ginayuyan sang mga kongresista sa dagway sang ayuda. Ginpasakaan sang *bicam* ang ayuda nga Assistance to Individuals in Crisis Situations halin sa orihinal nga ₱27 bilyon padulong sa ₱63 bilyon.

Napabilin man ang *pork barrel* ni Marcos na ₱243.4 bilyon para sa *unprogrammed appropriation* (nga bantog nga ginagamit sa maanomaliya nga *flood control project*) kag ₱10.77 bilyon nga *confidential and intelligence fund*. Bilog man ang ₱8-bilyon nga *pork barrel* sang pasistang ahen-syang NTF-Elcac.

Kahalitan kag kagamo sang gyerang imperyalista, ginaantus sang mga mangingisda kag mangunguma

S Sa mga mangingisda kag mangunguma nga nagapuyo sa mga base militar kag ginahiwatan sang mga *war games* sang US, indi malayo ang posibilidad sang imperyalistang gyera. Subong pa lang, ginaantus na nila ang kagamo kag halit nga dala sini sa ila palangabuhian kag komunidad.

Kalakip ini sa madamo nga gin-dokumento sang 35 ka tawo nga delegasyon halin sa US nga nagtiyog sa mga komunidad malapit sa mga base militar ukon EDCA site sadtong Nobyembre. Sa sulod sang duha ka semana, separado nila nga gintiyog ang Cagayan Valley, Ilocos, Central Luzon, Cagayan de Oro, Marawi City kag Cebu City. Nagkadto man sila sa mga lugar kon diin masami ginahiwat ang malaparan nga *war games* kaangay sang Balikatan.

Ginkadto sang delegasyon ang Pilipinas sa tunga sang naga-arangkada nga militarismo sang rehimen Trump sa Asia. Sang nagligad nga duha lang ka tuig, nagtambak ang US sang mga *long-range missile* sa Pilipinas, nag-anunsyo sang pagtukod sang mga pabrika sang bala kag *drone*, kag nagbukas sang madamo pa nga lokasyon para mangin tambakan, *outpost* kag dulungkaan sang mga tinawo kag barkong Amerikano. Naglunsar ini sang wala-puas nga *war games*, nagpatigayon sang *live-fire exercises* sa kadagatan kag simulado nga mga kombatan opensiba kag depensiba.

Sa mga komunidad nga ginkadtuan sang delegasyon, nakahibalo ang mga residente nga ang mga base militar kag *war games* nagabutang sa ila kag sa Pilipinas sa sentro sang gyerang imperyalista sa tunga sang US kag China. Gin-ako mismo sang mga opisyal sang US nga ang mga EDCA site direkta nga nakaangot sa “depensa sang US sa Taiwan.” Gina-duso sang mga opisyal nga ini nga “ibaligya” sang US ang mga EDCA site sa Taiwan bilang “non-weaponry support service” sang pung-sod.

Matuod nga kahalitan sa simulado nga gyera

“Abi namon gyera na,” ang kina-andan nga hambal sang mga residente nga na-estorya sang delegasyon sa mga baryo sa Cagayan Valley. Madamo sa ila ang nagakakibot na lang sa gulpi nga pagdagsa sang dumuluong nga tropa, mga dalagko nga salakyan kag magahod nga eroplano sa ila lugar kada may *war games* ang US.

“Wala sang *warning*. Wala sang naghambal kon ano ang mga matabo, ukon kon ano ka lawig,” panaysayon sang na-estorya sang delegasyon. Gulpi nga mauntat ang ila palangabuhian agud hatagan ligwa ang mga “simulasyon” sang pagsalakay sang tropa halin sa kadagatan. Nagalab-ot ang mga maniobra pangkombatan sang tropa sa mga dalan, ulumhan, pangisdaan kag ugsaran.

Daw napriso ang mga residente sa ila matag-balay samtang “nagragasa” ang “simuladong gyera” sa guwa sang ila mga pwertahan. Wala sang ayuda para makatibawas sa adlaw-adlaw. Wala sang kumpensasyon sa mga adlaw nga indi sila makatrabaho. Pagkatapos sang “gyera,” nagabilin pa ang mga tropa sang basura nga basiyo sang bala kag iban pa nga amunisyon sa mga baybay, kon diin nagahampang ang mga bata.

Peligro sa kadagatan

Direkta nga ginabutang sa peligro sang presensya sang US kag mga *war games* sini ang mga mangingisda nga Pilipino. Sining Disyembre lang, naglunsar ang US sang asod-asod nga maritime cooperative activity

(MCA) bilang “power projection” sa gina-awayan nga mga isla kag pormasyon sa South China Sea. Ang una (Disyembre 9-10) ginpatigayon sa nakatungdan sang Zambales, malapit sa tradisyunal nga pangisdaan sang Scarborough Shoal. Nagpalupad diri ang US sang lain-lain nga klase sang *jetfighter* kag nagparada sang higante nga *aircraft carrier* nga USS Rafael Peralta.

Ginakabig sang China ang aktibidad bilang probokasyon nga nagapataas sang tensyon sa kadagatan. Nagresulta ini sang gitgitanay sa tunga sang pwersang Chinese kag Pilipino sadtong Disyembre 11-12, kon diin imbolbado ang pila ka mangingisda nga Pilipino.

Gingamit sang US ang insidente para hatagan sang rason ang madasig nga paglunsar sang masunod nga MCA (Disyembre 15-16). Ginpadala sini ang USS Robert Smalls, isa ka *guided-missile cruiser*, para paypayang ang naglupok nga gitgitanay kag pagwaon nga sila “tigluwas” sang Pilipinas. Ang serye sang mga insidente nga ini kabahin sang mas malapad nga padron sang pagpangsul-sol sang US, balos-sabat sang China kag kahalitan sa palangabuhian kag kaayuhan sang mga mangingisda nga Pilipino.

AB

Indi malutos ang rebolusyonaryong kahublagan sang India

Wala sang tupong ang pasista nga atake sang Operation Kagar sang reaksyonaryong estado sang India batuk sa masa kag rebolusyonaryong kahublagan Indian sang nagligad nga halos duha ka tuig. Sa atubang sini, nagapanikasog ang Communist Party of India (Maoist), ang People's Liberation Guerrilla Army (PLGA), kag bug-os nga rebolusyonaryong kahublagan sang India nga paslawon ang deklarado nga katuyuan sang Kagar nga tapuson kag lutoson ang pakig-away sang pumuluyo sa Marso 2026.

Sugod sang ginpatuman sadtong Enero 2024 ang Operation Kagar, maisog ini nga ginpakig-awayan sang PLGA. Sa pihak sang tuman ka dako nga pwersang pangdumog kag pangpapas sang rehimen Modi, pagtuhaw sang mga kampo militar kag kampanyang likidasyon sa pamunuan sang Partido, nakalunsar sang mga armadong aksyon ang gerilyang hukbo.

Sang nagligad nga tuig, naglab-ot sa 116 ang napatay kag 208 ang napilasan sa pwersa sang pulis kag soldado sa mga armadong aksyon sang PLGA. Gintarget man sini ang mga masupog nga impormer sang pulis kag militar kag mga bat-ulan nga lider sang Bharatiya Janata Party, nagahari nga partido sa India. Mayor nga nagagamit sang mga pangbomba ang hukbo sa mga operasyon sini. Kag sa pila ka higayon, naggamit ang PLGA sang mga tumandok nga armas kasubong sang mga tugalbong nga suyak.

Apang, tampad nga ginpahayag sang CPI (Maoist) nga nagaagum ini sang mga grabe nga kalutosan sa nagligad nga tuig. Siling sini, bunga ang mga kalutosan sang pangsulod nga mga kahuyangan, kapaslawan nga ipatuman ang mga plano sang Komite Sentral kag ginpasingki nga atake sang estado.

Halin Disyembre 2024 tubtob Nobyembre subong nga tuig, naglab-ot sa 320 ang mga rebolusyonaryo nga namartir kon diin 117 kababaehan. Indi magnubo sa 237 sa ila myembro sang Partido. Walo ang sa lebel Komite Sentral, lakip ang heneral nga sekretaryo sang Partido nga si Kasamang Basavaraju, 15 ang lebel komite sang

estado, 25 ang lebel distrito, kag 73 ang lebel komite sa erya. May 13 halin sa PLGA kag 33 mga kadre kag aktibista sang organisasyon masa.

Para makabawi sang kusog, nagpanawagan ang CPI (Maoist) nga paigtingon ang pakig-away sa Operation Kagar sa bug-os nga pungsod. Ginaduso sang Partido nga tumuron kag tadturon ang nangin mga kasaypanan sa nagligad nga 22 ka bulan para mapunggan ang labi pa nga mga kalutosan. Dapat man kuno nga tun-an kag analisisang obhetibo nga kahimtangan kag suhetibong pwersa sa kada erya para liwat papagsikon ang Partido, makonsolida ang PLGA kag ang mga organisasyon masa.

Isa sa mga nauna nga natumod sang partido nga kasaypanan sini, ilabina sa inaway banwa, amo ang pagpakitid sa kaugalingon sa pagpagamay sang erya nga ginahulagan. Siling sini, dapat maghulag sa mas malagpad nga sakop ang hukbo kag indi magpabilin nga sentralisado. Partikular nga halimbawa sini ang kapaslawan nga balhinon ang tropa sang PLGA halin sa rehiyon Dandakaranya, nga episentro sang Operation Kagar, padulong sa iban nga rehiyon.

Magluwas diri, ginlahad man sang Partido ang kakinahanglanon nga ibuyagyag, sikwayon kag awayon ang mga traidor sa rebolusyon. Pinakabantog sa mga traidor nga ini sanday Sonu (Mallojula Venugopal Rao), anay myembro sang Departamento sa Pulitika sang CPI (Maoist), kag Satish

(Takkallapalli Vasudeva Rao) nga aktibo na nga nagapagamit subong sa rehimen Modi. Nagsungka sila sadtong Oktobre, kag nag-engganyo sang iban pa sadtong Nobyembre. Naglab-ot sa 299 ka indibidwal ang naganoy sang hubon kag nagsungka sang indi magnubo sa 277 ka armas sang PLGA kag Partido.

"Sa panahon nga ini, katungdanan naton nga kakason ang kahadlok kag kahangawa sa aton kubay, magpakita sang kaisog kag pabaskugon ang kumpanya sang aton Partido," suno sa CPI (Maoist). Dugang sini, sa kagrabeheon sang krisis sa pungsod mas nga nagaathag subong ang kakinahanglanon nga pamunuan sang Partido ang pangkabug-osang makasahi nga paghimakas sang masang Indian agud pukanon ang paghari sang mga imperyalista, mga dalagko nga kumprador, kag mga agalon mayduta.

Pagpakita sang determinasyon nga magsulong sang rebolusyonaryong kahublagan sang India ang pagsaulog sini sang ika-25 nga anibersaryo sang PLGA sadtong Disyembre 2. Sa Semana sang Pagsaulog halin Disyembre 2-8, ginlunsar sa kabukiran, kapatagan, kag sentrong urban, ang mga pulong sang grupo kag magagmay nga pagtililipon. Nagpatapik kag nagpanagtag ang mga rebolusyonaryo sang mga poster kag polyeto para ipanawagan ang pagpabaskog kag pagpatapo sa PLGA. Ginlunsar ini nga may hugot nga paghalong kag pagprayoridad sa seguridad tungod sa ginpasingki nga atake sang estado.

AB